

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler

(Erhvervsgrunduddannelse på produktionsskoler)

§ 1

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 532 af 25. juni 1999, som ændret ved § 7 i lov nr. 263 af 12. april 2000 og § 48 i lov nr. 418 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. En produktionsskole kan tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for unge, der har behov for at opnå de kvalifikationer, der er nævnt i stk. 1, efter at de har gennemført et forløb på produktionsskolen. Produktionsskolen udøver i så fald de beføjelser og varetager de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, dog bortset fra de beføjelser og funktioner der er nævnt i § 13, stk. 1, 2. pkt., stk. 2 og 4, og samarbejder med andre uddannelsesinstitutioner herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven.«

2. I § 5, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »kommunen«: », jf. dog § 1, stk. 5 og 6.«

3. I § 7, stk. 3, ændres »erhvervsskole« til: »institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse«.

4. § 13, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen yder tilskud til de dele af skoleundervisningen, jf. § 3, stk. 3 og

4, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1. Når en produktionsskole varetager opgaver i henhold til § 1, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen gøre ydelse af tilskud efter denne bestemmelse betinget af sin forudgående tilslutning til uddannelsesplanen, jf. § 5.«

5. § 13, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen afholder udgiften til skoleydelse, jf. dog § 5, stk. 6.«

6. I § 13, stk. 5, 1. pkt., ændres »skole« til: »en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse«.

§ 2

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 22. juni 2001, som ændret ved § 72 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 3 i lov nr. 275 af 8. maj 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 2, sidste pkt., indsættes efter »erhvervsgrunduddannelse«: », der er tilrettelagt af kommunalbestyrelser og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2003.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Om lov nr. 506 af 30. juni 1993 om erhvervsgrunduddannelser henvises til Folketingstidende 1992-93, Folketingets Forhandlinger (FF) sp 2451, sp. 2813, Till. A sp. 3781, FF 2813, Till. B 1909, FF Sp. 11178, 11474, Till. C 1541. Loven er ændret flere gange. Af betydning for dette lovforslag henvises til følgende lovændringer: Lov nr. 1126 af 20. december 1995, Folketingstidende 1995-96, FF sp. 58, Till. A 212, FF sp. 343, Till. B 117, FT sp. 2027, sp. 2242, Till. C 154 og Lov nr. 418 af 6. juni 2002 Folketingstidende 2001-02, FF sp. 4898, 6714, 7042. Till. A 4575, Till. C 503.

Med hensyn til lov om produktionsskoler henvises til Folketingstidende 1999-2000 (L 101), Tillæg A, spalte 3019, 7652, 7982. Tillæg B, spalte 604. Tillæg C, spalte 671.

Lovforslaget fremsættes for at styrke mulighederne for, at unge får kompetencegivende beskæftigelsesrettet uddannelse. Forslaget om, at produktionsskoler tillægges kompetence til at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse (egu), medfører en styrkelse af de kompetencegivende uddannelses tilbud til uddannelsessvage unge, der af forskellige årsager ikke umiddelbart har forudsætninger for at gennemføre en af de generelle ungdomsuddannelser.

Arbejdslivet stiller stadigt stigende krav til de ansattes kvalifikationer og kompetencer. Stadigt færre jobs vil i fremtiden kunne bestrides uden en kompetencegivende uddannelse. En del unge er ikke umiddelbart i stand til at gennemføre en af de generelle ungdomsuddannelser. Det er derfor et naturligt element i regeringens plan om »Bedre uddannelser« at sikre relevante tilbud til dem, der har brug for et mere individualiseret, fleksibelt og praksisnært uddannelsesforløb, der kan bestå af forskellige dele af en lang række uddannelser. Egu har vist sig at være et relevant og velegnet tilbud, som giver grundlag for varig beskæftigelse eller fortsat uddannelse.

Den årlige samlede tilgang til egu har i de seneste år ligget på ca. 800 elever om året. Egu har hidtil været anvendt i ca. halvdelen af kommunerne, især i større kommuner og i byområder. De fleste produktionsskoler er lokaliseret i landdistrikter og i mindre kommuner. Derfor vil lovforslaget medføre en ny mulighed for egu-dækning i de mindre kommuner og i landdistrikterne gennem samarbejde mellem produktionsskolerne og de respektive kommuner.

Et produktionsskoleforløb indebærer, at der opstilles en plan for elevens efterfølgende uddannelse og beskæftigelse. Men nogle produktionsskoleelever opnår ikke under deres produktionsskoleforløb tilstrækkelige forudsætninger for at kunne fortsætte direkte i en ungdomsuddannelse eller få varig beskæftigelse. Disse unge vil derfor typisk være henvist til beskæftigelses- eller socialpolitiske foranstaltninger. For en del af disse unge kunne produktionsskolernes nære faglige og pædagogiske miljøer være et hensigtsmæssigt udgangspunkt for at tilrettelægge en egu som et fleksibelt, relevant og realistisk værktøj i overgangen fra skole til beskæftigelse eller uddannelse.

Produktionsskolerne får derfor med lovforslaget en mulighed for at give et fremadrettet uddannelses tilbud til de elever, der ellers ville blive udsluset til ledighed og aktivering mv.

Produktionsskolerne har en tæt kontakt til det lokale erhvervsliv, og de har derfor muligheder for at finde lokale praktiksteder til egu-eleverne og for at følge dem under praktikken. En produktionsskole skal samarbejde med den lokale institution, godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (institution for erhvervsrettet uddannelse), om godkendelsen af praktikstedet efter bestemmelserne i § 7, stk. 3 i lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. Skolerne har ofte et udbygget og velfungerende netværk med institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre lokale uddannelsesinstitutioner, hvor egu-eleverne efter forslaget skal deltage i skoleelementer.

Målgruppen for en produktionsskoletilrettelagt egu er efter forslaget unge, der efter et gennemført uddannelsesforløb på produktionsskolen ikke har opnået til-

strækkelige forudsætninger for at kunne gennemføre en generel kompetencegivende ungdomsuddannelse eller for at opnå varig beskæftigelse. For at undgå en utilsigtet aktivitetsforøgelse på produktionsskolerne foreslås, at der i lov om produktionsskoler indarbejdes en bestemmelse, der indebærer, at disse egu-elever højst kan medregnes i en skoles tilskudsudløsende antal årselever med i alt ét års produktionsskoleophold inklusive det eller de produktionsskoleophold, der er gået forud for egu-forløbet, dog således at der i særlige tilfælde kan ske forlængelse inden for den såkaldte 10-pct.-regel. Der forudsættes ingen indholdsmæssig ændring i de gældende bestemmelser, hvorefter egu-elever, der undervises på produktionsskole efter uddannelsesplaner tilrettelagt af kommunalbestyrelser eller institutioner for erhvervsrettet uddannelse, udløser tilskud uanset længden af deres samlede produktionskoleophold.

2. Baggrund

Loven om egu blev vedtaget i 1993. Egu er en erhvervskompetencegivende, individuelt tilrettelagt vekseluddannelse, der er såvel beskæftigelsesrettet som rettet mod fortsat uddannelse. Praktikopholdene kombineres med fagligt relevante skoledele i tilknytning hertil i et samlet 1½-3 årigt forløb, der indeholder i alt mindst 20 og højst 40 skoleuger. Skoleelementerne hentes så vidt muligt fra eksisterende uddannelser.

I egu-elevens uddannelsesplan beskrives forløbet og den kompetence, det er målet at opnå inden for et fagligt område. Eleverne uddannes typisk til beskæftigelse inden for service- og håndværksfagene, landbrug og industri, det merkantile område, daginstitutioner, social- og sundhedsområdet mv.

Målgruppen for egu er unge, der er i en utilfredsstillende uddannelses- eller beskæftigelsesmæssig situation, dvs. unge, der af forskellige årsager ikke er gået i gang med en ungdomsuddannelse eller endnu ikke har fået fast fodfæste på arbejdsmarkedet. Der er typisk tale om praktisk orienterede og ofte uddannelses svage, mindre bogligt indstillede unge. Målgruppen for egu, der er tilrettelagt på en institution for erhvervsrettet uddannelse, er ledige, dagpengeberettigede unge under 25 år (ungeindsatsen).

Formålet med egu er, at egu-eleverne opnår personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som giver umiddelbart grundlag for beskæftigelse samt forudsætninger for eventuelt at fortsætte i en af de generelle ungdomsuddannelser. Hvis eleven fortsætter i en anden uddannelse, skal der så vidt muligt gives merit. Erhvervsgrunduddannelse giver elever dimittendret-

tigheder med hensyn til optagelse i en arbejdsløsheds-kasse, når betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Målgruppen for en produktionsskole, jf. produktionskolelovens § 1, stk. 1, er unge under 25 år, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at begynde på en sådan uddannelse, eller har afbrudt en ungdomsuddannelse. Formålet er at tilføre dem forudsætninger for at kunne fortsætte i en generel kompetencegivende ungdomsuddannelse eller finde varig beskæftigelse.

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan som nævnt tilbyde egu til ledige dagpengeberettigede unge under 25 år. Disse institutioner har en meget begrænset egu-aktivitet – ca. 5-10 elever om året de senere år. Årsagen er bl.a., at målgruppen er reduceret betydeligt (kraftigt reduceret ungdomsarbejdsløshed og faldende ungdomsårgange), og at den resterende del i målgruppen typisk optages i andre uddannelser eller kommer i beskæftigelse. For eksempel har institutioner for erhvervsrettet uddannelse i forbindelse med Erhvervsuddannelsesreform 2000 fået en mulighed for at tilbyde individuelle delkompetenceforløb af normalt 2 års varighed, når institutionen vurderer, at eleven på det givne tidspunkt ikke har forudsætninger for at kunne gennemføre en hel erhvervsuddannelse. Dette forløb skal godkendes af det faglige udvalg inden for det beskæftigelsesområde, som forløbet indgår i.

3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Det er forventningen, at produktionsskolernes mulighed for at tilrettelægge egu for produktionsskole-deltagere vil medføre en årlig mertilgang på 250 egu-forløb ud over den hidtidige årlige tilgang på ca. 800 egu-elever. Skønnet er baseret på en vurdering af, hvor mange af de elever, som i dag udluses fra en produktionsskole uden at komme i fortsat uddannelse eller beskæftigelse, der vil kunne begynde på en egu i forlængelse af produktionsskoleforløbet. Et væsentligt element i dette aktivitetskøn er udsigterne til at tilvejebringe de nødvendige praktikmuligheder, idet typisk 50 – 75 pct. af det enkelte egu-forløb består af praktik i en virksomhed.

Det forventes, at en del af eleverne afbryder uddannelsen. Derfor skønnes det, at elevbestanden vil være på 175 elever i 2003 og 350 elever i de følgende år.

Den forventede øgede tilgang til egu vil udløse statslige, amtskommunale og kommunale merudgifter til skoleundervisning, statslige merudgifter til vejledning og specialpædagogisk støtte, kommunale merudgifter til skoleydelse, eventuelle supplerende tilskud til de taxameterfinansierede skoleelementer, som egu-eleverne deltager i, og eventuelle tilskud til særligt til-

rettelagte egu-skoleforløb, som – med kommunalbestyrelsens tilslutning - er sammensat på en sådan måde, at undervisningsudgiften ikke kan henføres til en bestemt takst for en eksisterende uddannelse.

Udgifterne til skoleundervisning, vejledning og specialpædagogisk støtte for egu, tilrettelagt af produktionsskolerne, omfattes af de årlige finanslove, mens udgifterne til skoleydelse afholdes af kommunerne, som også kan yde supplerende og særlige tilskud til skoleundervisningen (herunder eventuelle udgifter til værksstedsskole). Kommunernes udgifter omfattes af og opgøres på den kommunale budgetgaranti.

På baggrund af de produktionsskoleforløb, eleverne allerede har gennemført, forventes der en gennemsnitlig årlig varighed af skoleundervisningen på egu på 15 uger pr. elev (mod 17 uger pr. elev i den kommunalt tilrettelagte egu), svarende til 30 ugers undervisning pr. elev i løbet af det samlede uddannelsesforløb af normalt 2 års varighed. I lov om produktionsskoler foreslås indarbejdet en bestemmelse, der indebærer, at deltagere i et produktionsskoletilrettelagt egu-forløb, som modtager undervisning på en produktionsskole, ved beregningen af tilskudsudløsende årselever højst kan medregnes med i alt ét års produktionsskoleophold inklusive det eller de produktionsskoleophold, der er gået forud for egu-forløbet. Dette skyldes hensynet til at undgå en utilsigtet aktivitetsforøgelse på produktionsskolerne. Eleverne vil dog blive omfattet af den almindelige ordning om mulighed for forlængelse i særlige tilfælde.

Den skønnede øgede tilgang til egu forventes herefter at medføre en meraktivitet til skoleundervisning svarende til 66 årselever i 2003 og 132 årselever i de følgende år.

Skoleundervisningen kan fordele sig på såvel omkostningstunge moduler fra uddannelser inden for eksempelvis tekniske erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, som på mindre omkostningstunge uddannelsesmoduler fra eksempelvis merkantile erhvervsuddannelser, social- og sundhedsuddannelser, hf, almen voksenuddannelse og kommunale uddannelsesstilbud.

Der forventes i 2003 en gennemsnitlig omkostning til skoleundervisning på 80.000 kr. pr. årselev.

På baggrund af den faktiske fordeling i de senere år af skoleundervisningen i forbindelse med egu forventes det, at 15 –20 pct. af den skønnede meraktivitet som følge af lovforslaget vil foregå på kommunale og amtskommunale skoler. Der vil blive optaget drøftelser med de kommunale og amtskommunale organisationer herom.

Som følge heraf forventes der en samlet udgift for staten på 4,2 mio. kr. i 2003 og 8,5 mio. kr. i de følgende år.

Hertil kommer eventuelle udgifter til tilskud til specialpædagogisk støtte til elever med særlige behov, hvortil det skønnes, at der skal afsættes 0,1 mio. kr. i 2003 og 0,2 mio. kr. i de følgende år.

De kommunale og amtskommunale udgifter i forbindelse med skoleundervisningen forventes således at udgøre 1,1 mio. kr. i 2003 og 2,1 mio. kr. i de følgende år, mens muligheden for ydelse af supplerende tilskud/tilskud til særlige forløb skønnes i 2003 at kunne andrage 0,5 mio. kr. stigende til 0,9 mio. kr. i de følgende år.

Egu-elever modtager i undervisningsperioderne skoleydelse efter de sats, der er fastsat i finansloven. I 2003 forventes satserne for skoleydelse til elever henholdsvis under 18 år og på 18 år og derover fastsat til henholdsvis 500 kr. og 1.200 kr. pr. uge. Der forventes i 2003 en gennemsnitlig udgift til skoleydelse på 850 kr. pr. uge, svarende til en samlet merudgift med forslaget for kommunerne på 2,2 mio. kr. i 2003 og 4,5 mio. kr. i de følgende år.

Herudover yder staten tilskud til vejledning ved begyndelse og afslutning af egu-forløb tilrettelagt af en skole, jf. § 13, stk. 6 i loven om erhvervsgrunduddannelse m.v. Der forventes i 2003 en omkostning på 5.700 kr. pr. elev til vejledning ved begyndelse af et egu-forløb og 5.700 kr. pr. elev, der gennemfører det planlagte forløb eller overgår til anden uddannelse, svarende til en forventet samlet merudgift ved forslaget for staten på 1,4 mio. kr. i 2003 samt 2004 og 2,4 mio. kr. i de følgende år.

Amtsrådene yder endvidere i henhold til egu-loven tilskud til befordring for erhvervsgrunduddannelseselever under skoleundervisning, herunder værksstedsskole.

Samlet vurderes lovforslaget om produktionsskoletilrettelagt egu at medføre merudgifter for staten på 5,7 mio. kr. 2003, 10,1 mio. kr. i 2004 og 11,1 mio. kr. i 2005 og 2006.

Hertil kommer merudgifter for kommuner og amter på i alt 3,8 mio. kr. i 2003 og 7,5 mio. kr. i de følgende år, der - via den kommunale budgetgaranti - kompenseres over bloktilskuddet, samt udgifter for amtsrådene til befordringstilskud, som skønnes at kunne andrage 0,1 mio. kr. i 2003 og 0,2 mio. kr. i de følgende år.

De samlede offentlige udgiftskonsekvenser bliver herefter 9,6 mio. kr. i 2003, 17,8 mio. kr. i 2004 og 18,8 mio. kr. i 2005 – 2006.

4. Administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet eller for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner)	Ingen	Der vil være tale om merudgifter for staten, som omfattes dels af de årlige finanslove, dels af bloktilskud til kommunerne.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

8. Høring

Lovudkastet har været udsendt til høring den 21. august 2002 til følgende:

Erhvervsuddannelsesrådet, Produktionsskolerådet, Fællesrådet for den Fri Ungdomsuddannelse, Landbrugsuddannelsesrådet, Rådet for social- og sundhedsuddannelserne, Voksenuddannelsesrådet,

Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler, Foreningen for danske Landbrugsskoler, Handelsskolernes forstander- og inspektørforening, Foreningen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Forstanderkredsen for produktionsskoler, Danske produktionshøjskoler Lærerforening, Foreningen af Daghøjskoler i Danmark, Foreningen af frie Ungdoms- og efterskoler, Foreningen for Folkehøjskoler, Ungdomsskolernes Udviklingscenter, Dansk Ungdoms Fællesråd, Rådet for Etniske Minoriteter, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Det Centrale Handicapråd, og De samvirkende Invalideorganisationer.

Der er efter høringen foretaget den ændring i lovudkastet, at udgiften til skoleydelse mv. til egu-elever fortsat skal udredes af elevens bopælskommune – også når det er en produktionsskole, der tilrettelægger uddannelsen. Efter det oprindelige lovudkast skulle finansieringen i disse tilfælde overgå fra kommunen til staten. Der er tillige foretaget enkelte lovtekniske ændringer, herunder en konsekvensændring i lov om produktionsskoler, jf. lovforslagets § 2.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Om begrundelsen for at lade produktionsskoler tilrettelægge egu-forløb henvises til de almindelige bemærkninger.

Forslaget indebærer, at en produktionsskole kan tilrettelægge egu for unge, som efter at have gennemført et produktionsskoleforløb har behov for yderligere personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som både giver umiddelbar adgang til at fortsætte i en erhvervskompetencegivende uddannelse med merit, og

giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet, jf. lovens § 1, stk. 1.

Når produktionsskolen efter lovforslaget tilrettelægger egu, varetager den de funktioner, som efter loven i øvrigt er tillagt kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke kommunalbestyrelsens muligheder for at supplere de tilskud til undervisning, som finansieres af staten, amtsrådene eller kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen i § 13, stk. 1, og heller ikke de tilsvarende muligheder for at yde særlige tilskud efter bestemmelsen i § 13, stk. 2, herunder tilskud til undervisning på værkstedsskole, ligesom udgiften til skoleydelse afholdes af kommunalbestyrelsen, jf. § 13, stk. 4. Det er således kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor eleven er tilmeldt folkeregistret, der afholder disse udgifter. Produktionsskolen kan dog kun påregne at modtage tilskud i henhold til § 13, stk. 1, 2. pkt., henholdsvis § 13, stk. 2, hvis kommunalbestyrelsen har givet et konkret tilsagn herom.

Efter forslaget er det produktionsskolen, som efter bestemmelserne i den gældende lovs § 5 sammensætter et uddannelsesforløb for den enkelte elev ved aftale med en eller flere af følgende skoler: Institutioner for erhvervsrettet uddannelse, godkendt efter lov om erhvervsrettet uddannelse, voksenuddannelsescentre, daghøjskoler, ungdomsskoler, efterskoler, social- og sundhedsskoler og lignende skoler, der er godkendt i henhold til anden lovgivning, jf. lovens § 3, stk. 4.

Det enkelte uddannelsesforløb skal desuden sammensættes i samarbejde med eleven og en eller flere praktikvirksomheder. Forløbet og den tilsigtede kompetence beskrives i en uddannelsesplan, og den forventede godskrivning af skoleundervisning ved fortsat uddannelse angives. Uddannelsesplanen udformes som en aftale mellem produktionsskolen og eleven om gennemførelse af forløbet. I skoleperioder modtager eleven en skoleydelse. Praktikperioderne omfattes af aftaler mellem eleven og den eller de deltagende virksomheder, herunder om løn- og ansættelsesvilkårene, jf. lovens § 6.

Efter lovforslaget skal produktionsskolen godkende praktikaftalen og kan kun gøre det, når en institution for erhvervsrettet uddannelse i området efter produktionsskolens anmodning har erklæret, at virksomheden ikke for tiden opfylder betingelserne for at ansætte en elev med tilsvarende arbejdsområde og funktion med uddannelsesaftale inden for en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse eller, at skolen ikke kan anvise virksomheden en sådan elev, jf. lovens § 7. Betingelsen om erklæringen fra institutionen for erhvervsrettet uddannelse skyldes hensynet til

ikke at forringe praktikpladsforholdene i de nævnte uddannelser.

Bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven påtænkes anvendt til at revidere bekendtgørelse nr. 1158 af 20. december 1995 om oprettelse af erhvervsgrunduddannelser således, at produktionsskolernes opgaver indarbejdes i bekendtgørelsen.

Til nr. 2

Den foreslåede § 5, stk. 3, 1. pkt., indebærer, at eleverne modtager skoleydelse i skoleperioder, herunder i eventuelle perioder med undervisning på værkstedsskole.

Når uddannelsesplanen er udarbejdet af kommunalbestyrelsen, udbetaler kommunen ydelsen til eleven. Når uddannelsesplanen er udarbejdet af en institution for erhvervsrettet uddannelse, udbetaler institutionen ydelsen til eleven, og når planen er udarbejdet af en produktionsskole, er det efter forslaget denne skole, der udbetaler ydelsen.

Skoleydelsen til elever i egu-forløb tilrettelagt af en produktionsskole finansieres efter forslaget af kommunalbestyrelsen, ligesom ved de egu-forløb der tilrettelægges og finansieres af kommuner. Derimod finansieres udgiften som hidtil af staten, når tilrettelæggelsen er foretaget af en institution for erhvervsrettet uddannelse, jf. forslagens nr. 5.

Til nr. 3 og 6

Forslagene er konsekvenser af lov nr. 418 af 6. juni 2002 om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Til nr. 4

Kommunalbestyrelserne kan dække udgifterne til supplerende tilskud til egu-elevers skoleundervisning, jf. lovens § 13, stk. 1, sidste pkt., når en uddannelsesinstitution vurderer, at det ordinære taxameter for en skoledel ikke kan dække undervisningsudgiften. Årsagen kan være, at der er tale om ekstraordinært små holdstørrelser, udvidet timetal, dobbeltlærerfunktion mv.

Endvidere skal kommunerne dække udgiften til skoledele for egu-elever, der ikke kan finansieres ordinært, jf. § 13, stk. 2, i den gældende lov. Der kan være tale om særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, eller en skoledel, der er sammensat af dele fra forskellige uddannelsesbekendtgørelser, hvor taxametret til undervisningen ikke med sikkerhed kan henføres til en bestemt takst for en bestemt uddannelse. Der kan også være tale om undervisning på værkstedsskole.

For at undgå at kommunerne påføres utilsigtede merudgifter til egu tilrettelagt af produktionsskoler,

bliver kommunens pligt til at yde særlige tilskud efter forslaget modificeret med en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen kan gøre tilskud betinget af, at kommunalbestyrelsen har tilsluttet sig den pågældende uddannelsesplan.

Til nr. 5

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen afholder udgiften til skoleydelse til elever i de kommunalt tilrettelagte egu-forløb og til de forløb, der efter lovforslaget kan tilrettelægges af en produktionsskole. Udgiften til skoleydelse, der udbetales af institutioner for erhvervsrettet uddannelse med hjemmel i lovens § 1, stk. 5, jf. § 5, stk. 3, afholdes derimod af staten, jf. § 5, stk. 6.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at deltagerne i et produktionsskoletilrettelagt egu-forløb, som modtager undervisning på en produktionsskole, ved beregningen af tilskudsudløsende årselever højst kan medregnes med i alt ét års produktionsskoleophold inklusive det eller de produktionsskoleophold, der er gået forud for egu-forløbet. Deltagerne vil også være omfattet af den almindelige ordning om mulighed for forlængelse i særlige tilfælde. Endelig vil deltagerne indgå i årselevberegningen i relation til kravet om, at en produktionsskole skal have mindst 20 årselever for at være tilskudsberettiget.

Til § 3

Der er tale om en ikrafttrædelsesbestemmelse.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 1. Formålet med erhvervsgrunduddannelsen er, at den unge opnår personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som dels giver umiddelbar adgang til at fortsætte i en erhvervskompetencegivende uddannelse, dels giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Erhvervsgrunduddannelsen skal tillige bidrage til at udvikle den unges interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. ---

Stk. 5. ---

§ 5.

Stk. 3. I skoleperioderne modtager eleven skoleydelse, der udbetales af kommunen.-----

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 532 af 25. juni 1999, som ændret ved § 7 i lov nr. 263 af 12. april 2000 og § 48 i lov nr. 418 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* En produktionsskole kan tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for unge, der har behov for at opnå de kvalifikationer, der er nævnt i stk. 1, efter at de har gennemført et forløb på produktionsskolen. Produktionsskolen udøver i så fald de beføjelser og varetager de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, dog bortset fra de beføjelser og funktioner der er nævnt i § 13, stk. 1, 2. pkt., stk. 2 og 4, og samarbejder med andre uddannelsesinstitutioner herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven.«

2. I § 5, *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »kommunen«: », jf. dog § 1, stk. 5 og 6.«

*Gældende formulering***§ 7.**

Stk. 3. Kommunen kan kun godkende en praktikaftale, jf. stk. 2, når en erhvervsskole i området efter kommunens anmodning har erklæret, at virksomheden ikke for tiden opfylder betingelserne for at ansætte en elev med tilsvarende arbejdsområde og funktion med uddannelsesaftale inden for en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse eller, at skolen ikke kan anvise virksomheden en sådan elev.

§ 13.

Stk. 2. Kommunen yder tilskud til de dele af skoleundervisningen, jf. § 3, stk. 3 og 4, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1.

§ 13.

Stk. 4. Kommunen udreder udgiften til skoleydelse, jf. dog stk. 5.

§ 13.

Stk. 5. Når en skole varetager opgaver i henhold til § 1, stk. 5, yder staten tilskud til de dele af uddannelsen, jf. § 3, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1 eller 2.---

Lovforslaget

3. I § 7, *stk. 3*, ændres »erhvervsskole« til: »institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse«.

4. § 13, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen yder tilskud til de dele af skoleundervisningen, jf. § 3, stk. 3 og 4, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1. Når en produktionsskole varetager opgaver i henhold til § 1, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen gøre ydelse af tilskud efter denne bestemmelse betinget af sin forudgående tilslutning til uddannelsesplanen, jf. § 5.«

5. § 13, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen afholder udgiften til skoleydelse, jf. dog § 5, stk. 6.«

6. I § 13, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »skole« til: »en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse«.

§ 2

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 22. juni 2001, som ændret ved § 72 i lov nr. 145 af 25. marts 2002 og § 3 i lov nr. 275 af 8. maj 2002, foretages følgende ændringer:

*Gældende formulering***§ 11.**

Stk. 2. Ved beregningen af årselever kan der for den enkelte deltager højst medregnes et års produktionsskoleophold. Inden for en kvote, der udgør 10 pct. af produktionsskolens samlede årselevtal i det forudgående finansår, kan der i særlige tilfælde medregnes ophold af længere varighed. For skoler, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal. Ved beregningen heraf indgår såvel det aktuelle produktionsskoleophold som eventuelle tidligere ophold på samme eller andre produktionsskoler, herunder eventuelle forløb som led i en fri ungdomsuddannelse. Forløb som led i en erhvervsgrunduddannelse samt forløb som led i aktivering i henhold til lov om aktiv socialpolitik eller lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik indgår ikke i beregningen.

Lovforslaget

1. I § 11, *stk. 2, sidste pkt.*, indsættes efter »erhvervsgrunduddannelse«: », der er tilrettelagt af kommunalbestyrelser og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.«.

Til lovforslag nr. L 26. Skriftlig fremsættelse (2. oktober 2002)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler (Erhvervsgrunduddannelse på produktionsskoler).

(Lovforslag nr. L 26).

Forslaget er et element i regeringens plan om "Bedre uddannelser".

Lovforslaget indebærer, at produktionsskoler får mulighed for at tilrettelægge 2-årige erhvervsgrunduddannelser (egu) for unge, der efter at have gennemført et forløb på produktions-skole har behov for yderligere kvalifikationer.

Nogle produktionsskoleelever opnår ikke tilstrækkelige faglige eller sociale kompetencer til at kunne fortsætte i en af de generelle kompetencegivende uddannelser eller til at komme direkte i beskæftigelse. Det kan erhvervsgrunduddannelserne bidrage til at ændre, fordi de er korte, meget fleksible og individuelt tilrettelagte praksisorienterede uddannelser med et stærkt vejledningselement. Praktik i en eller flere virksomheder udgør typisk 50 – 75 pct. af de enkelte erhvervsgrunduddannelser. Omkring halvdelen af praktikstederne er kommunale institutioner, virksomheder eller forvaltningsenheder.

Uddannelserne er meritgivende ved overgang til de øvrige grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, og det er et krav, at meritvurdering med dette for øje indgår allerede når den individuelle uddannelsesplan udarbejdes. Uddannelserne henvender sig i praksis til mange forskellige jobområder, men de rækker især ind i jobfunktioner inden for rengøring, gartneri, landbrug, park- og vejvedligeholdelse samt pleje og omsorg på børne- og ældreområderne.

Produktionsskolernes nære faglige og pædagogiske miljøer vil være gode udgangspunkter

for at tilrettelægge og gennemføre erhvervsgrunduddannelser. Skolerne har normalt en vældig god kontakt til det lokale erhvervsliv og til kommuner, som de kan bygge på, når de skal finde praktiksteder til egu-eleverne. Med udgangspunkt i deres forudgående kendskab til den enkelte elev har skolerne desuden gode muligheder for at vejlede eleverne under egu-forløbet, der hovedsagelig skal foregå uden for produktionsskolerne på private og offentlige praktiksteder og på andre skoler og uddannelsesinstitutioner, fx tekniske skoler.

Erhvervsgrunduddannelse tilrettelægges efter den gældende lov som den helt dominerende hovedregel af kommunerne. For ledige dagpengeberettigede kan institutioner for erhvervsrettet uddannelse fx tekniske skoler, landbrugsskoler eller AMU-centre stå for tilrettelæggelsen. Ca. halvdelen af kommunerne, primært de større bysamfund, anvender egu. Der er således en geografisk ulige fordeling, hvad angår tilbud til unge om erhvervsgrunduddannelse. Da produktionsskolerne hovedsagelig er beliggende i mindre kommuner og i landdistrikter, vil produktionsskolernes egu-tilbud være et supplement til den kommunale indsats, som kan bidrage til, at også unge i de mere tyndt befolkede områder og i kommuner med relativt få unge kan få mulighed for erhvervsgrunduddannelse.

Da der er en tæt kontakt mellem kommunerne og produktionsskolerne, ligger det lige for, at de to udbydere af egu med dette lovforslag i højere grad end hidtil vil kunne løse opgaver i fællesskab. Jeg forventer derfor, at erhvervsgrunduddannelse herefter bliver et endnu bedre og mere effektivt tilbud til målgruppen af bogligt svage elever og elever fra uddannelsesfremmede miljøer, herunder dele af de befolkningsgrupper, som regeringens indsats for bedre integration af flygtninge og indvandrere henvender sig til.

Kommunernes udgifter til erhvervsgrunduddannelse, herunder uddannelser der bliver tilrettelagt efter de foreslåede nye bestemmelser, er omfattet af og opgøres på den kommunale budgetgaranti.

Det er mit forslag, at de ændrede regler træder i kraft allerede den 1. januar 2003, således at skolerne hurtigt kan komme i gang med på denne måde at give et bidrag til regeringens målsæt-

ning om at fremme uddannelser, der er relevante i forhold til kompetencebehovene i erhvervslivet og i den offentlige sektor, og som kan imødekomme den enkelte unges forudsætningerne.

Idet jeg henviser lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.